

בשנים האחרונות הוגדל היקף הפעילות של משרד מבקר המדינה, והדבר בא לידי ביטוי, בין היתר, בהעמקת הביקורת ובהרחבת היקף ומספר הדוחות העוסקים בנושאים רבים ומגוונים. בקובץ דוחות זה מצאנו לנכון לרכז מספר דוחות ביקורת שהוכנו בשנה החולפת.

הדוחות הכלולים בקובץ זה עוסקים בנושאים שונים, וביניהם: היבטים של הליכי סגירת תיקי חקירה מחוסר עניין לציבור על ידי המשטרה ופרקליטות המדינה; פעולות המשרד להגנת הסביבה וגופים נוספים לצורך שיקום נחלים וטיהורם; הליכי הקצאת מענקים לרשויות המקומיות על ידי משרד הפנים באמצעות מענקי שר, מענקים מיוחדים ותוספות למענק האיזון; היבטים בתפקוד הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים; בדיקה רוחבית של נושא פעילותן של ועדות פנים משרדיות ובין-משרדיות בשירות המדינה; מעקב אחר הטיפול באתר קבר רבי שמעון בר יוחאי (רשב"י) וניהולו; הפעולות הנערכות לשיפור התחרות במשק הדלק ולפיתוח תשתית של יבוא דלקים מזוקקים דרך נמל חיפה; התנהלות מכון התקנים הישראלי; והיבטים בפעילותה של לשכת עורכי הדין בישראל.

כמו קודמיו, בשנים האחרונות, משקף גם דוח זה את הטמעת עקרונות הביקורת שאומצו במשרד מבקר המדינה: ביקורת בזמן אמת, פרסום שמות מבוקרים והטלת אחריות אישית, ומעקב אחר תיקון הליקויים. מדיניות זו מוכיחה את עצמה מדי יום ביומו בביצוע תהליכי בדיקה וביקורת בידי משרד מבקר המדינה בצורה שיוויונית, יסודית, מקצועית והוגנת ובפרסומם של דוחות ביקורת ברורים, אפקטיביים ורלוונטיים, אשר יורדים לשורשן של תופעות. דוחות אלה זכו, כידוע, לאמון רב מצד הציבור.

הביקורת היא לב ליבה של הדמוקרטיה וערובה לקיום שלטון הפועל על פי אמות מידה של חוק, מינהל תקין וסדר ציבורי. דוח זה עוסק, כאמור, בנושאים רבים ומגוונים שיש להם השפעה רבה על תחומים שונים של חיינו. מלאכת הביקורת נעשתה באופן מקצועי וענייני וללא משוא פנים, והיא מעלה תרומה נכבדה להגברת היעילות, החיסכון וטוהר המידות בגופים המבוקרים ולשמירה על כללי המינהל התקין. חובתם של הגופים המבוקרים היא לפעול בדרך מהירה ויעילה לתיקון הליקויים שהועלו בדוח זה על מנת לקדם את השירות הציבורי ולשמור על המינהל התקין בישראל. מדיניות מבקר המדינה היא לעקוב אחר תיקון הליקויים ולוודא את ביצוע התיקונים הנדרשים, וכך ימשיך המשרד, וביתר שאת, לנהוג גם בעתיד.

כאמור, כלל הוא, כי אין דמוקרטיה בלי ביקורת. שמירה על כללי הביקורת היא, בודאי, גם ערובה לשמירה על הדמוקרטיה. נראה עובדות אלה לנגד עינינו בתהליך הביקורת, חדה ככל שתהיה, ביקורת חסרת פשרות, שהנהנים הגדולים מפירותיה הם החברה והמדינה.

מיכה לינדנשטראוס, שופט (בדימ')

מבקר המדינה

ונציב תלונות הציבור

ירושלים, כסלו התשע"ב

דצמבר 2011